

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Кафедра соціології

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан соціологічного факультету

 Олена МУРАДЯН

30 червня 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«МІЖ КІЛЬЦЯМИ ТА ТРОНАМИ: МІФ У СУЧASNОСТІ»
(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти _____ перший (бакалаврський) _____
галузь знань _____
спеціальність _____ (шифр і назва)
освітня програма _____ (шифр і назва)
спеціалізація _____ (шифр і назва)
вид дисципліни _____ Міжфакультетська (за вибором)
(обов'язкова / за вибором)
факультет _____

2023/2024 навчальний рік

«Між кільцями та тронами: міф у сучасності»
МФД

Програму рекомендовано до затвердження вченовою радою соціологічного факультету

28 червня 2023 року, протокол № 6

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

Голіков Олександр Сергійович - доктор соціологічних наук, доцент, професор закладу вищої освіти кафедри соціології соціологічного факультету ХНУ імені В. Н. Каразіна

Борисов Роман Ігорович – кандидат соціологічних наук, старший викладач закладу вищої освіти кафедри соціології соціологічного факультету ХНУ імені В.Н. Каразіна

Програму схвалено на засіданні кафедри соціології

Протокол № 7 від 22 червня 2023 року

В.о. завідувачки
кафедри соціології

Людмила СОКУРЯНСЬКА

Програму погоджено з науково-методичною комісією соціологічного факультету

Протокол № 9 від 26 червня 2023 року

Голова науково-методичної комісії
соціологічного факультету

Юлія СОРОКА

ВСТУП

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни “Між кільцями та тронами: міф у сучасності” є розширення професійної, методологічної, світоглядної та теоретичної ерудиції студентів з поглибленим різноманітності їхнього світогляду та озброєння їх знанням про специфіку міфологічного знання як у архаїчних його проявах, так і в умовах сучасного світу.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни

Основними завданнями вивчення дисципліни “Між кільцями та тронами: міф у сучасності” є

- вивчення основних теорій міфу в соціології, антропології та філософії;
- аналіз ключових тенденцій у сучасному світі, що реактуалізують міфологічне знання;
- опис основних передумов функціонування різних форм суспільної свідомості, де найважливішим у межах цього курсу є міфологічна форма;
- висвітлення основних тематичних та ідейних напрямків реалізації міфологічної свідомості у сучасному світі;
- пояснення ключових культурних, комунікаційних, соціальних процесів сучасного світу під кутом розповсюдження та ризомізації міфологічної свідомості;
- здійснення критичної рефлексії студентами свого місця, можливостей, обмежень, ризиків та шансів в неміфічному світі;
- не лише ознайомити студентів з основними проблематиками міфу в сучасності, але й розкрити його основні аспекти та виміри на прикладах двох відомих епосів сучасності – «Game of Thrones» та «Lord of the Rings».

1.3. Кількість кредитів – 3 кредитів

1.4. Загальна кількість годин – 90 годин

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
За вибором	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
2-й, 3-й	-й
Семестр	
3-й, 5-й	-й
Лекції	
28 год.	год.
Практичні, семінарські заняття	
0 год.	год.
Лабораторні заняття	
год.	год.
Самостійна робота	
62 год.	год.
у тому числі індивідуальні завдання	
год.	

1.6. Заплановані результати навчання

Згідно з програмою навчання, здобувачі мають набути компетентності та демонструвати такі результати навчання:

Загальні компетентності:

ЗК4. Здатність до критики й самокритики, толерантність.

ЗК9. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК13. Здатність до аргументованого представлення власної думки, компетентної та толерантної дискусії з її опонентами.

ЗК15. Здатність діяти соціально відповідально.

Фахові компетентності:

ФК1. Здатність застосовувати соціологічні поняття, концепції та теорії для інтерпретації соціальних явищ і процесів.

ФК2. Розуміння базових закономірностей взаємодії індивідів, соціальних груп, спільнот та суспільств.

ФК3. Розуміння соціальних процесів, трендів, можливостей і викликів соціальних змін в Україні та світі.

ФК4. Здатність зіставити результати різних соціологічних досліджень.

ФК6. Здатність застосувати соціологічний дослідницький інструментарій.

ФК7. Здатність знайти соціальні дані у відкритому доступі, здійснити їх змістовне структурування й узагальнення.

ФК9. Здатність застосовувати знання галузевих соціологічних дисциплін для макро- і мікросоціологічного аналізу, побудови соціологічних моделей.

Програмні результати навчання:

ПРН1. Давати визначення соціологічних понять і застосовувати соціологічні поняття, концепції та теорії для пояснення практичних ситуацій.

ПРН3. Описувати та застосовувати базові критерії науковості та об'єктивності досліджень.

ПРН4. Формулювати дослідницькі запитання та конкретизовувати мету дослідження.

ПРН11. Узагальнювати та зіставляти результати різних досліджень.

ПРН12. Обґруntовувати методологію та висновки власного дослідження.

ПРН20. Демонструвати толерантну поведінку, виявляти повагу до культурних, релігійних, етнічних відмінностей, розрізнати вплив стереотипів та упереджень.

ПРН22. Здійснювати пошук, аналіз і синтез інформації з різних джерел для розв'язування завдань спеціальності, відтворювати факти (дати, події, принципи й закономірності суспільного розвитку), встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між подіями, явищами, робити висновки, аргументувати свої думки.

Студент має знати:

- основні теоретичні та методологічні положення ряду концепцій, в яких досліджується феномен міфу та міфології (Ф. Шеллінг, Е. Кассірер,

Є. Мелетинський, О. Фрейденберг, В. Пропп, Я. Голосовкер, Р. Кайюа, П. Гуревич, О. Лосєв, Н. Автономова, Р. Барт, М. Еліаде, В. Топоров),

- основні теорії, що пов'язані з проблематикою міфу;
- ключові тенденції у сучасному світі, що перетворюють його на середовище для поширення міфу як форми свідомості;
- основні передумови функціонування різних форм суспільної свідомості (міфологія, релігія, філософія, наука, мистецтво);
- основні тематичні та ідейні напрямки дослідження міфу у сучасності;
- ключові тенденції у сучасному світі, що актуалізують міфологічну свідомість;
- основні передумови становлення медіаміфу на прикладі культурних продуктів, проблематику міфодизайну;
- основні тематичні та ідейні напрямки дослідження міфу у сучасному світі.

Студент має вміти:

- пояснювати ті чи інші соціальні, економічні, політичні, культурні феномени та процеси сучасного світу з позицій проблематики новітнього міфу;
- здійснювати критичне осягнення свого місця, можливостей, обмежень, ризиків та шансів в умовах світу нової магічності та нового міфу;
- адаптовувати свої практики споживання культурних продуктів до специфіки неоміфологізованого світу;
- релятивізовувати свої погляди, повсякденні практики та ідеологічні, політичні та ціннісні переконання відносно міфологічних епосів та комплексів сучасного світу;
- описувати та пояснювати сучасні медіатексти як міфологічний наратив;
- здійснювати критичне осягнення міфу як інструменту в дискурсивних процесах, прийомів маніпулювання та управління, базованих на міфологічній природі тексту;
- адаптовувати свої практики освоєння культурних продуктів з урахуванням міфологічної природи медіатексту в сучасності;

Студенти повинні мати навички застосування категоріального ряду та методології аналізу міфу до аналізу різних культурних продуктів, зокрема серіалів «Game of Thrones» та «Lord of the Rings».

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Розділ 1. Життя у ненадійності

Тема 1. Міф історичний та міф сучасний: Гомер проти Гомера Сімпсона, ДжРРТ разом з ДжРРТ

Міф серед інших форм суспільної свідомості. Історична генеалогія міфу, релігії, філософії, науки, мистецтва, світоглядної форми тощо. Еволюція мислення: діалектика міфу та логосу. Онтологічні засади міфу та міфотворчості. Міф як основа архаїчного мислення та як основа сучасного мислення.

Міф, епос, казка, пафос. Влада міфу та міф влади. Міф як символічна форма культури та інтеграція людських спільнот. Міфи та архетипи: обмеження та перспективи дослідження. Основні міфічні сюжети та фігури. Універсальність міфологік.

Відмінності міфу як способу світоспоглядання. Синкретичність міфу.

Тема 2. Основні теорії міфу та їхні можливості у дослідженні медіа текстів

Міф як переживання реальності (Б. Маліновський). Міф як зліпок ритуалу (Дж. Фрейзер). Міф і філософія в культурі (В.С. Соловйов). Політичний міф та лінгвістичний міф (постструктуралісти, зокрема, Р. Барт). Персоналістська домінанта міфу та чудо міфу за О.Ф. Лосєвим. Міф та символ у С.Н. Булгакова. Уявлення М. Еліаде про міф та ритуал. Історія та міф за Ф. Анкерсмітом. Механізми комунікативної дії міфу за О.М. Леонтьєвим. Філософія міфу Ф. Шеллінга. К. Леві-Стросс про міф та міфологіки. Соціальні міфи за Ж. Сорелем. Романтичні концепції міфу (Новаліс та Шлегель). Уявлюваний світ як об'єкт досліджень групи Еранос.

Тема 3. Міф як оповідь: властивості, аспекти та особливості на емпіричних прикладах

Мовні та позамовні простори спектаклю та міф. Співвідношення міфу, казки та епосу. Можливості лінгвістичного та екстралінгвістичного дослідження міфу. Міф та поезія: міф як картина світу та як спосіб оповідання про нього. Міф у структурі літературного твору. Метафора та міф: метафоричне мислення як мислення синкретичне та неаналітичне.

Міф як спосіб осмыслення світу та як художній прийом. Міф як особлива знакова система. Слово як носій міфу: можливості семіотичного та соціологічного аналізу. Міф та алгорія у текстах. Міф та естетика. Міф та література.

Тема 4. Політичні наслідки міфу в сучасності: Схід як Північ, Захід як Центр

Політичні міфи як засіб конструювання соціальної та політичної реальності. Міф політичний та міф історичний. Міфи в ідеології та в

політиці. Революція як ситуація (пере)виробництва міфу та міфології. Міф як ситуація (пере)виробництва революції. Пропаганда як міф та міф як пропаганда. Міф як чинник масової свідомості та як форма трансляції ідеологем та дискурсем. Раціональна видимість та ірраціональна сутність політичного міфу.

Образ, ідея, подія у політичній конституції міфу. Гносеологічні та праксеологічні аспекти функціонування політичних міфів. Епос як латентизація політичного міфу. Пафос як експлікація політичного міфу.

Тема 5. Культурні механізми конструювання та відтворення міфу: світ, розділений навпіл

Міф як одна з основ культури – традиційної та сучасної. Міф як феноменальність цінностей. Міф та історична пам'ять: структура, зустріч, конфлікт. Міф та етнічне, традиційне, спільнотне, обрядове, інституційне знання. Міф, фольклор, література: специфіка взаємодії. Міф як нормативний регулятор взаємодії людей. Міф у знаково-семіотичній системі культури.

Міф у сучасності: мем, кінематограф, реклама, історична свідомість, піар, управління, суспільний порядок.

Тема 6. Міф як спосіб творення простору і часу: Валірія і Валінор.

Міф як виробник хронотопу та міфічний хронотоп. Іконічність часу в «Діалектиці міфу». Священний простір міфу. Ритуал як спосіб розкриття міфу у часі та просторі. Утопія як відмова від часу та простору для буття міфу. Хронотоп різних типів міфу. Структура часу та його специфіка для міфологічної свідомості.

Неоднорідність та анізотропність часу та простору міфічної свідомості. Хронотопні «ущільнення» в міфічних нарративах. Спрямованість часу та спрямованість простору у міфологічному світі.

Тема 7. Повсякденні практики людей під впливом міфу: як ельфи та дракони впливають на рішення емігрувати

Містерія, ритуал, оргія, спектакль, гра як різні практики міфу. Дискурсивування міфу: пам'ять, споглядання, комунікація. Найменування як міфологічний акт: важливість імені. Демаркація простору та конструювання історії як (від)творення міфології. Свідомі та несвідомі механізми дії міфів. Фонетика міфічних іменувань як спосіб впливу. Повсякденна мовна свідомість: знання та міфи.

Вплив міфу на масову свідомість та масову практику. Міф як факт колективної свідомості (за Е. Дюркгеймом).

Повсякденність проти епосу, повсякденність проти пафосу.

Тема 8. Міф як структура дії та структура дії як міф

Міф та забобон. Метамова міфу як інструмент управління. Міф та символ. Міф та ритуал. Міф та інструмент. Ієрархія міфу. Міф-ім'я в системі міфопоетики. Архетип у міфі. Герой як структурний елемент міфу. Міф як

знаково-символічна система. Міф та міфоїд. Форми міфічного у культурному середовищі. Фон дії у міфічній системі: хто може стати героєм?

Світоглядний потенціал міфу. Сенс міфу в структурі свідомості. Особистість та міф. Міф та культурний сценарій у процесах соціалізації. Я-концепція та міф. Міф як форма буття людини та людства, людського та позалюдського.

Тема 9. Чому все ж міф повертається в сучасності?

Звернення до міфу у сучасній літературі. Кінотекст та міф: семіозис та праксис. Магія та її реалізація у повсякденності «нової магічної епохи» та «неоміфу». Гео- та біополітика Вестероса та Середзем'я. Міф як основа літератури фентезі. Екранизація та новелізація міфу. Романний, казковий, новелічний, меметичний, серіальний компоненти сучасних міфів. Віртуальна реальність як середовище для повертання міфу. Авторський міф проти традиційного міфу. Вічне повернення міфу.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви модулів і тем	Кількість годин											
	Усього	Денна форма у тому числі					Усього	Заочна форма у тому числі				
		Л	П	лаб	інд	ср		л	п	лаб	інд	ср
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1 3
Тема 1. Міф історичний та міф сучасний: Гомер проти Гомера Сімпсона, ДжРРТ разом з ДжРРТ	10	3				7						
Тема 2. Основні теорії міфу та їхні можливості у дослідженні медіа текстів	11	3				8						
Тема 3. Міф як оповідь: властивості, аспекти та особливості на емпіричних прикладах.	12	4				8						
Тема 4. Політичні наслідки міфу в сучасності: Схід як Північ, Захід як Центр	12	4				8						
Тема 5. Культурні механізми конструювання та відтворення міфу: світ, розділений навпіл	12	3				8						
Тема 6. Міф як спосіб творення простору і часу: Валірія і Валінор	12	3				8						
Тема 7. Повсякденні практики людей під впливом міфу: як ельфи та дракони впливають на рішення емігрувати	10	3				6						
Тема 8. Міф як структура дії та структура дії як міф	8	3				4						
Тема 9. Чому все ж міф повертається в сучасності?	3	2				5						
Всього годин	90	28				62						

Види навчальної діяльності (змішане навчання).

Лекції					
Тема	Класифікація	Попередня підготовка	Подача нової інформації	Тренування	Зворотній зв'язок
Тема 1. Міф історичний та міф сучасний: Гомер проти Гомера Сімпсона, ДжРРТ разом з ДжРРТ	Вступна Онлайн-лекція	Ознайомлення з термінологією, необхідною для роботи над темою	<ul style="list-style-type: none"> • Тексти; • відеоконференція у Skype • статті та книги з рідера 	<ul style="list-style-type: none"> • Питання для самоперевірки; • пошук відповідей на питання 	<ul style="list-style-type: none"> • Запитання з боку студентів; • Обговорення навчального матеріалу • Обговорення в чатах Telegram та Skype
Тема 2. Основні теорії міфу та їхні можливості у дослідженні медіа текстів	Інформаційна (тематична) Онлайн-лекція	Ознайомлення з ключовими іменами та назвами; ознайомлення з термінологією.	<ul style="list-style-type: none"> • Тексти; • відеоконференція у Skype • статті та книги з рідера 	<ul style="list-style-type: none"> • Питання для самоперевірки; • пошук відповідей на питання • дискусія в групі студентів 	<ul style="list-style-type: none"> • Запитання з боку студентів; • Обговорення навчального матеріалу • Обговорення в чатах Telegram та Skype
Тема 3. Міф як оповідь: властивості, аспекти та особливості на емпіричних прикладах.	Інформаційна (тематична) Онлайн-лекція	Ознайомлення з емпіричними прикладами міфології (міфи Давньої Греції, сучасний міф Толкіена та Мартіна)	<ul style="list-style-type: none"> • Тексти; • відеоконференція у Skype • статті та книги з рідера 	<ul style="list-style-type: none"> • Питання для самоперевірки; • пошук відповідей на питання 	<ul style="list-style-type: none"> • Запитання з боку студентів; • Обговорення навчального матеріалу • Обговорення в чатах Telegram та Skype
Тема 4. Політичні наслідки міфу в сучасності: Схід як Північ, Захід як Центр	Інформаційна (тематична) Онлайн-лекція	Ознайомлення з проблематикою сучасної політичної глобалізації; актуалізація ключових понять та теорій	<ul style="list-style-type: none"> • Тексти; • відеоконференція у Skype • статті та книги з рідера 	<ul style="list-style-type: none"> • Питання для самоперевірки; • пошук відповідей на питання • дискусія в групі студентів 	<ul style="list-style-type: none"> • Запитання з боку студентів; • Обговорення навчального матеріалу • Обговорення в чатах Telegram та Skype
Тема 5. Культурні механізми конструювання та відтворення міфу: світ, розділений на пів	Інформаційна (тематична) Онлайн-лекція	Ознайомлення з термінологією, необхідною для роботи над темою; актуалізація ключових понять та теорій	<ul style="list-style-type: none"> • Тексти; • відеоконференція у Skype • статті та книги з рідера 	<ul style="list-style-type: none"> • Питання для самоперевірки; • пошук відповідей на питання 	<ul style="list-style-type: none"> • Запитання з боку студентів; • Обговорення навчального матеріалу • Обговорення в чатах Telegram та Skype
Тема 6. Міф як спосіб творення простору і часу: Валірія і Валінор	Інформаційна (тематична) Онлайн-лекція	Аналіз географії сучасного міфу, ознайомлення з мапами всесвітів Толкіена та Мартіна	<ul style="list-style-type: none"> • Тексти; • відеоконференція у Skype • статті та книги з рідера 	<ul style="list-style-type: none"> • Питання для самоперевірки; • пошук відповідей на питання • дискусія в групі студентів 	<ul style="list-style-type: none"> • Запитання з боку студентів; • Обговорення навчального матеріалу • Обговорення в чатах Telegram та Skype
Тема 7. Повсякденні практики людей під впливом міфу: як ельфи та дракони впливають на рішення емігрувати	Інформаційна (тематична) Онлайн-лекція	Ознайомлення з даними щодо еміграції; актуалізація знань з базових теорій (з тем 1-3); актуалізація базової термінології	<ul style="list-style-type: none"> • Тексти; • відеоконференція у Skype • статті та книги з рідера 	<ul style="list-style-type: none"> • Питання для самоперевірки; • пошук відповідей на питання 	<ul style="list-style-type: none"> • Запитання з боку студентів; • Обговорення навчального матеріалу • Обговорення в чатах Telegram та Skype
Тема 8. Міф як структура дії та структура дії як міф	Інформаційна (тематична) Онлайн-лекція	Актуалізація текстів сучасного міфу; актуалізація знань з базових теорій (з тем 1-3); актуалізація базової термінології	<ul style="list-style-type: none"> • Тексти; • відеоконференція у Skype • статті та книги з рідера 	<ul style="list-style-type: none"> • Питання для самоперевірки; • пошук відповідей на питання • дискусія в групі студентів 	<ul style="list-style-type: none"> • Запитання з боку студентів; • Обговорення навчального матеріалу • Обговорення в чатах Telegram та Skype
Тема 9. Чому все ж міф повертається в сучасності?	Завершальна та оглядова Онлайн-лекція	Актуалізація текстів сучасного міфу; актуалізація знань з базових теорій (з тем 1-3); актуалізація базової термінології	<ul style="list-style-type: none"> • Тексти; • відеоконференція у Skype • статті та книги з рідера 	<ul style="list-style-type: none"> • Питання для самоперевірки; • пошук відповідей на питання • дискусія в групі студентів 	<ul style="list-style-type: none"> • Запитання з боку студентів; • Обговорення навчального матеріалу • Обговорення в чатах Telegram та Skype

4. Теми семінарських (практичних, лабораторних) занять

Непередбачено навчальним планом

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	
1.	Синтетичний проект деконструкції міфу «Генеза, прояви та специфіка міфу про (НА ВИБІР СТУДЕНТА) у сучасному культурному продукті (НА ВИБІР СТУДЕНТА»	58
	Разом	62

6. Індивідуальні завдання

За результатами курсу студенти готують роботу, що представляє собою текст, в якому студенти ре- та реконструюють обраний ними конкретний міф (наприклад, космогонічний міф; міф орфічний, міф про страшного ворога, міф про золотий вік, есхатологічний міф, міф про братовбивство, міф про вічну жіночність, міф про культурного героя, міф про месію тощо) на конкретних прикладах з сучасних продуктів масової культури (перш за все – серіалів «Game of Thrones» та «Lord of the Rings»).

Обсяг тексту складає від 10 до 14 тисяч знаків (0,25-0,35 др.а.) з очікуваним обсягом в 12 тисяч знаків (0,3 др.а.) та можливою похибкою в 17% (2 тис.знаків). Ілюстрації (скриншоти, відеоілюстрації тощо) вітаються та оцінюються окремо.

7. Методи навчання

Лекції, пояснення, бесіди, дискусії, діалог, групове обговорення; короткі усні відповіді на питання, групові консультації; коментарі під час заняття від викладача, робота з навчальною та науковою літературою.

8. Методи контролю

Самостійна робота типу «Синтетичний проект», залікові роботи.

Критерії оцінювання навчальних досягнень

Самостійна робота типу «Синтетичний проект» представляє собою текст, в якому студенти ре- та реконструюють обраний ними конкретний міф (наприклад, космогонічний міф; міф орфічний, міф про страшного ворога, міф про золотий вік, есхатологічний міф, міф про братовбивство, міф про вічну жіночність, міф про культурного героя, міф про месію тощо) на конкретних прикладах з сучасних продуктів масової культури (перш за все – серіалів «Game of Thrones» та «Lord of the Rings»).

Обсяг тексту складає від 10 до 14 тисяч знаків (0,25-0,35 др.а.) з очікуваним обсягом в 12 тисяч знаків (0,3 др.а.) та можливою похибкою в 17% (2 тис.знаків). Ілюстрації (скриншоти, відеоілюстрації тощо) вітаються та оцінюються окремо.

Критерії оцінювання синтетичного проекту:

- самостійність та оригінальність розробки;
  - наявність наочного (ілюстративного) матеріалу;
  - строгість та повнота наукового апарату аналізу та систем посилання на першоджерела;
  - відповідність розробки специфіці (предмету та концептуальним основам) курсу «Між кільцями та тронами: міф у сучасності»;
  - грамотність та охайність оформлення;
  - наявність, вираженість та чіткість авторської позиції, експлікованість проведеної автором тексту роботи над матеріалом, органічність логічного та змістового поєднання.

Залікова робота представляє собою самостійно здійснений аналіз запропонованих викладачем кейсів з міфічних першоджерел (а саме – серіалів «Game of Thrones», «Lord of the Rings», а також книжок Дж.Р.Р. Мартіна та Дж.Р.Р. Толкіена) з використанням запропонованих викладачем концептів та теорій (що вивчаються протягом усього курсу) та під кутом конкретних міфів (виділених студентом самостійно або запропонованих викладачем).

Критерії оцінювання залікової роботи:

- повнота та вичерпність відповіді;
  - продемонстровані знання концептуального апарату та теоретичного підґрунтя дослідження та аналізу міфу як соціокультурного феномену;
  - релевантність здійсненого аналізу, його змістовна точність;
  - авторська оригінальність та позиція здійсненої роботи;
  - грамотність та охайність оформлення, стиль тексту.

9. Схема нарахування балів

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка	
	для чотирирівневої шкали оцінювання	для дворівневої шкали оцінювання
90 – 100	відмінно	зараховано
70 – 89	добре	
50 – 69	задовільно	
1 – 49	незадовільно	

10. Рекомендована література

Основна література

1. Рідер з курсу «Між кільцями та тронами», складений доц. О. С. Голіковим у 2020-2021 роках (додається в електронному вигляді).
2. Kutovaia A.A., Mikhailovskaya E.V. THE MYTH OF BATMAN: INTRA- AND INTERDISCURSIVE TRANSFORMATIONS. *Galactica Media: Journal of Media Studies*. 2020. № 3. С. 47-88.
3. Hobson Suzanne, Radford Andrew. *The Edinburgh Companion to Modernism, Myth and Religion*. Edinburgh University Press. 2023. 544 p.
4. Steinby Liisa. *Myth in the Modern Novel: Imagining the Absolute*. De Gruyter. 2023. 557 p.
5. Range Friederike, Marshall-Pescini Sarah. *Fascinating Life Sciences*
6. Wolves and Dogs: between Myth and Science. Springer. 2022. 392 p.
7. Menhaim Noa. *The Life Fantastic: Myth, History, Pop and Folklore in the Making of Western Culture*. Watkins Media. 2022.
8. Christopoulos Menelaos; Papachrysostomou Athina; Antonopoulos Andreas P. *Myth and History: Close Encounters*. de Gruyter. 2022. 438 p.
9. Tiaynen-Qadir Tatiana; Qadir Ali. *Symbols and Myth-Making in Modernity: Deep Culture in Art and Action*. 2022. 250 p.
10. Kutash Emilie. *Goddesses in Myth and Cultural Memory*. Bloomsbury. 2021 .
11. Battis Jes, Johnston Susan. *Mastering the Game of Thrones: Essays on George R.R. Martin's A Song of Ice and Fire*. McFarland. 2015. 308 p.
12. Martin, George R. R.; West, Ed. *Iron, fire and ice: the real history that inspired Game of thrones*. Skyhorse Publishing. 2019. xi+441 p.
13. Schepp Lukas. *Performing Against Annihilation: Identity and Consciousness in J.R.R. Tolkien, Richard Wagner and George R.R. Martin* [1st ed. 2022]. Palgrave Macmillan. 2022. 339 p.
14. Hibberd James. *Fire Cannot Kill a Dragon: 'An amazing read'* George R.R. Martin. Transworld. 2020.
15. Álvarez-Ossorio Alfonso, Fernando Lozano, Rosario Moreno Soldevila, Cristina Rosillo-López. *Game of Thrones - A View from the Humanities Vol. 2: Heroes, Villains and Pulsions*. Palgrave Macmillan. 2023. 239 p.
16. Álvarez-Ossorio Alfonso, Fernando Lozano, Rosario Moreno Soldevila, Cristina Rosillo-López. *Game of Thrones - A View from the Humanities Vol. 1: Time, Space and Culture*. Palgrave Macmillan. 2023. 373 p.
17. Álvarez-Ossorio Alfonso; Fernando Lozano; Rosario Moreno Soldevila; Cristina Rosillo-López. *Game of Thrones - A View from the Humanities Vol. 1: Time, Space and Culture*. Springer Nature. 2023. 374 p.
18. Alvarez-Ossorio Alfonso; Fernando Lozano; Rosario Moreno Soldevila; Cristina Rosillo-López. *Game of Thrones - A View from the Humanities Vol. 2: Heroes, Villains and Pulsions*. Springer Nature. 2023. 240 p.
19. Larrington Carolyne; Anna Czarnowus (editors). *Memory and Medievalism in George R. R. Martin and Game of Thrones: The Keeper of All Our Memories*. Bloomsbury Academic. 2022. 241 p.
20. Wilson Jeffrey R. *Shakespeare and Game of Thrones* [1 ed.]. Routledge. 2021. 140 p.
21. Larrington Carolyne. *All Men Must Die: Power and Passion in Game of Thrones*. Bloomsbury Academic. 2021. 296 p.
22. Biehl Brigitte. *Leadership in Game of Thrones*. Palgrave Macmillan. 2021. 132 p.
23. Rohr Zita, Benz Lisa. *Queenship And The Women Of Westeros: Female Agency And Advice In Game Of Thrones And A Song Of Ice And Fire*. Palgrave Macmillan. 2020. 326 p.
24. Thompson Rebecca C.; Carroll Sean. *Fire, Ice, and Physics: The Science of Game of Thrones* [Hardcover ed.]. Mit Press. 2019. 296 p.

25. Larrington, Carolyne. Winter is coming: the medieval world of Game of Thrones [First edition]. Bloomsbury Publishing. 2019. xivi+242 pages
26. Mendelsohn Daniel. Ecstasy and Terror: From the Greeks to Game of Thrones. New York Review Books. 2019.
27. Fitzpatrick KellyAnn. Neomedievalism, Popular Culture, and the Academy: From Tolkien to "Game of Thrones". D. S. Brewer. 2019. 244 p.
28. Besand, Anja. Von Game of Thrones bis House of Cards : politische Perspektiven in Fernsehserien. Springer VS. 2018. 234 p.
29. Carroll Shiloh. Medievalism in A Song of Ice and Fire and Game of Thrones. D.S. Brewer. 2018. 214 p.
30. Storck Timo, Taubner Svenja (eds.). Von Game of Thrones bis The Walking Dead: Interpretation von Kultur in Serie. Springer Berlin Heidelberg. 2017. 389 p.
31. Lushkov Ayelet Haimson. You Win or You Die: The Ancient World of Game of Thrones. Bloomsbury Publishing. 2017. 256 p.
32. Gjelsvik Anne, Schubart Rikke. Women of Ice and Fire: Gender, Game of Thrones and Multiple Media Engagements. Bloomsbury Academic. 2016. 284 p.
33. Williams H. Classical Receptions in Twentieth-Century Writing
34. J.R.R. Tolkien's Utopianism and the Classics. Bloomsbury Academic. 2023. 225 p.
35. Stuart Robert. Tolkien, Race, and Racism in Middle-earth [1 ed.]. Palgrave Macmillan. 2022. 365 p.
36. Kullmann Thomas, Siepmann Dirk. Tolkien as a Literary Artist: Exploring Rhetoric, Language and Style in The Lord of the Rings. Palgrave Macmillan. 2021. 332 p.
37. Tolkien J. R. R. The Nature of Middle-earth [1 ed.]. HarperCollins Publishers. 2021
38. Rafaelian Arnaud; Roland Lehoucq; Loïc Mangin; Jean-Sébastien Steyer; Tina Kover. The Science of Middle-earth: A New Understanding of Tolkien and His World. Pegasus Books. 2021. 432 p.
39. Korppa Jyrki. Critical Explorations in Science Fiction and Fantasy #75
40. The Mythopoeic Code of Tolkien. McFarland & Company, Inc., Publishers. 2021.
41. McBride Sam. Tolkien's Cosmology: Divine Beings and Middle-earth. The Kent State University Press. 2020. 272 p.
42. Pearce Joseph. Tolkien: Man and Myth. Ignatius Press. 2019.
43. Day, David;Tolkien, John Ronald Reuel. The Dark Powers of Tolkien. Thunder Bay Press. 2019.
44. Day David. An Encyclopedia of Tolkien: The History and Mythology That Inspired Tolkien's World. Canterbury Classics. 2019.
45. Vaccaro Christopher, Kisor Yvette (eds.). Tolkien and Alterity [1 ed.]. Palgrave Macmillan. 2017. XII+270 p.
46. Day David. The Battles of Tolkien. Thunder Bay Press. 2017. 256 p.
47. Flieger Verlyn. There Would Always Be a Fairy Tale: More Essays on Tolkien. The Kent State University Press. 2017. 281 p.
48. Chance Jane. Tolkien, Self and Other: 'This Queer Creature' [1 ed.]. Palgrave Macmillan US. 2016. XXXII+290 p.

Допоміжна література

1. Daniel Ogden The Dragon in the West: From Ancient Myth to Modern Legend. OUP Oxford, 2021.
2. Vyacheslav Karpov, Manfred Svensson. Secularization, Desecularization, and Toleration: Cross-Disciplinary Challenges to a Modern Myth [1 ed.]. Palgrave Macmillan, 2020. 348 pp.
3. Josh Torabi. Among the Victorians and Modernists. Music and Myth in Modern Literature [1 ed.]. Routledge, 2020. 236 pp.
4. Xander Kirke. Hans Blumenberg: Myth and Significance in Modern Politics [1st ed.]. Springer International Publishing,Palgrave Pivot, 2019. IX, 124 pp.
5. Weale, Albert. The Will of the People : A Modern Myth. Polity Press, 2019. 59 pp.
6. Katherine Butler; Samantha Bassler. Music, Myth and Story in Medieval and Early Modern Europe. Boydell Press, 2019. 280 pp.
7. Jan Kreft (editor), Sylwia Kuczamer-Kłopotowska (editor), Anna Kalinowska-Żeleźnik (editor). Myth in Modern Media Management and Marketing. Business Science Reference, 2019. 340 pp.
8. James Curcio Narrative Machines: Modern Myth, Revolution, and Propaganda. Mythos Media, 2017.
9. Julian Langer. Feral Consciousness: Deconstruction of the Modern Myth and Return to the Woods. LBC Books, Ardent Press, Repartee, 2016. 192 pp.
10. Burnett, Leon;Palazzolo, Pietra;Pestell, Ben. Translating Myth. Taylor and Francis;Modern Humanities Research Association;Abingdon 2016. xi, 243 pages
11. Paolo Bory. The Internet Myth: From The Internet Imaginary To Network Ideologies [1st Edition]. University Of Westminster Press, 2020. 169 pp.

12. Campbell, Christopher; Coleman, Loren Saxton. Media, Myth, and Millennials: Critical Perspectives on Race and Culture. Lexington Books, 2019. 257 pp.
13. Marios Christou; David Ramenah Greek Mythology Explained: A Deeper Look at Classical Greek Lore and Myth. Mango Media Inc, 2019. 352 pp.
14. Mattias Boström The Life and Death of Sherlock Holmes: Master Detective, Myth and Media Star. Head of Zeus, 2017. 352 pp.
15. Libby Lewis. The Myth of Post-Racialism in Television News [1 ed.]. Routledge, 2015. 202 pp.
16. Stephanie Alice Baker (auth.). Social Tragedy: The Power of Myth, Ritual, and Emotion in the New Media Ecology. Palgrave Macmillan US, 2014. 227 pp.
17. Arthur Asa Berger (auth.). Media, Myth, and Society. Palgrave Macmillan US, 2013. 144 pp.
18. Douglas Brode, Leah Deyneka. Myth, Media, and Culture in Star Wars: An Anthology. Scarecrow Press, 2012. 206 pp.
19. David Edwards, David Cromwell, John Pilger. Guardians of Power: The Myth of the Liberal Media. Pluto Press, 2006. 241 pp.
20. Ann Cline Kelly (auth.) Jonathan Swift and Popular Culture: Myth, Media, and the Man [1 ed.]. Palgrave Macmillan US, 2002. XI, 244 pp.
21. Bradley J. Birzer. J.R.R. Tolkien's Sanctifying Myth: Understanding Middle-Earth [1 ed.]. Intercollegiate Studies Institute, 2002. 255 pp.
22. Edmund Fuller (editor), John Warwick Montgomery (editor). Myth, Allegory and Gospel: An Interpretation of J.R.R. Tolkien, C.S. Lewis, G.K. Chesterton, Charles Williams [1st Canadian ed.]. Canadian Institute for Law, Theology & Public Policy, Inc. 2000. 159 pp.
23. Joseph Pearce. Tolkien: Man and Myth. Ignatius Press, 2019. 242 pp.
24. Breslauer, S. Daniel;Buber, Martin Routledge library editions. Myth ; volume 1 Martin Buber on myth: an introduction. Routledge, 2015. 195 p.
25. Martin Arnold. Thor: Myth to Marvel. Bloomsbury Academic, 2011. 240 pp.
26. Martin M. Winkler. Classical Myth and Culture in the Cinema. 2001. 360 pp.

11. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

- <http://www.i-soc..ua> – сайт Інституту соціології НАН України
- <http://www.idss.org.ua> – сайт Інституту демографії і соціальних досліджень НАН України
- <http://history.org.ua/uk> - сайт Інституту історії України НАН України

Забезпечення викладання навчальної дисципліни для дистанційної форми навчання

**(Особливості навчання за денною формою в умовах подовження дії обставин
непоборної сили, зокрема воєнного стану в Україні)**

В умовах воєнного стану освітній процес в університеті здійснюється за дистанційною формою навчання, а саме:

- дистанційно (за затвердженим розкладом занять) проводяться всі лекційні заняття;
- дистанційно проводяться практичні (семінарські), індивідуальні заняття та консультації, контроль самостійної роботи.

Складання підсумкового семестрового контролю: в разі подовження воєнного стану з забороною відвідування ЗВО здобувачам надається можливість скласти залік дистанційно.